

Pääministeri Petteri Orpo
Valtiovarainministeri Riikka Purra
Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah
Opetusministeri Anders Adlercreutz
Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso
Hallintovaliokunnan jäsenet ja varajäsenet
Sosiaali- ja terveysvaliokunnan jäsenet ja varajäsenet
Savo-Karjala vaalipiirin kansanedustajat

Kannanotto

IISALMEN SAIRAALAN YÖPÄIVYSTYS TULEE SÄILYTTÄÄ

Ylä-Savon seutu on yksi vahvimmista teollisuuden sekä maidon- ja lihantuotannon keskittymistä Suomessa. Alueella asuu 52 000 henkilöä ja alueen yritykset tuottavat yli 3 Mrd.€ liikevaihdon ja yli 700 M€ vientitulot kansantalouteemme. Ylä-Savossa on kaksi lähes 1Mrd€:n arvoista pörssiyritystä pääkonttoreineen ja alueella on lukuisia yksityisomisteisia suuryrityksiä eri toimialoilla. Ylä-Savo tuottaa lähes 10 % koko Suomen maidosta ja naudanlihasta. Ylä-Savoon rakennetaan parhaillaan Suomen suurinta biokaasun tuotantolaitosta ja vireillä on useita tuulivoimapuistohankkeita. Kasvuhaluiset yritykset ovat sitoutuneet alueeseen ja haluavat myös tulevaisuudessa investoida ja toimia kilpailukykyisesti Ylä-Savosta käsin.

Iisalmi on Ylä-Savon keskuskaupunki ja tarjoaa Iisalmen sairaalan perusterveydenhuollon palveluita koko Ylä-Savon alueelle – asukkaille ja yrityksille. Välimatkat Pohjois-Savon alueella ovat pitkiä: Iisalimesta matkaa Kuopion yliopistolliseen sairaalaan on n. 90 km, pisimmällään matkaa Ylä-Savon pohjoisosista Kuopioon on n. 150 km. Iisalmen sairaalan yöpäivystys turvaa nopean hoidon saannin läpi vuorokauden Ylä-Savon alueelle.

Turvallisuus

Iisalmen sairaalan yöpäivystyksen lakkauttaminen heikentäisi Ylä-Savon alueen yritysten kykyä turvata työtekijöiden nopea akuutin hoidon saanti yöaikana tilanteen niin vaatiessa. Useissa alueen teollisuus- ja tuotantolaitoksissa on tuotannollista toimintaa ympäri vuorokauden. Kattava terveydenhuolto ja ympärivuorokautinen päivystys ovat keskeisessä asemassa peruspalvelujen saatavuuden ja yhdenvertaisuuden turvaamisessa.

Yritysten vetovoima ja kilpailukyky

Ylä-Savon pito- ja vetovoimatekijöitä ovat hyvät ja luotettavat peruspalvelut, lyhyet etäisyydet ja sujuvat yhteydet, puhdas luonto, hyvät harrastusmahdollisuudet ja helppo arjen organisointi. Yöpäivystyksen lakkauttaminen tekisi selvän heikennyksen alueen sosiaali- ja terveystalouteen, mikä vaikuttaisi negatiivisesti alueen imagoon ja sen myötä työvoiman saatavuuteen ja säilyvyyteen. Osaava työvoima, sen saanti ja pysyvyys vaikuttavat merkittävästi yritysten kilpailukykyyn sekä kykyyn kehittyä ja tehdä investointeja. Alueen talouskasvu ja elinvoimaisuus ovat riippuvaisia alueen yrityksistä ja niiden kautta saaduista verotuloista.

Taloudelliset vaikutukset alueelle

Julkisen hallinnon velkataakka ja paine säästöjen saavuttamiseksi ovat todellisia ja ymmärrettäviä. Julkisuudessa on kuitenkin avoimesti todettu, että sairaalaverkon suorituskyvyn vähentäminen on ollut poliittinen, kehysriihen liittyvä päätös ja sen todellisia vaikutuksia ei ole vielä arvioitu.

Nyt asiaan perehtyneiden asiantuntijoiden mukaan muutoksen arvioidut säästöt eivät tulisikaan toteutumaan, vaan muutos aiheuttaisi kustannuksia. Iisalmen sairaalan kolme akuuttivuodeosastoa vaativat ympärivuotokautista lääkäriä myös yöaikaan fyysisesti paikalle. Lisäksi ensihoidon arvion mukaan muutoksen myötä tarvitaan yksi ensihoitoyksikkö lisää. Nämä syövät arvioidut säästöt ja muutoksesta aiheutuu lisäkustannuksia. Tarkemmin nämä luotettavien asiantuntijoiden näkemykset ja -laskelmat on avattu "Iisalmen ja Varkauden perusterveydenhuollon yöpäivystyksen jatkaminen" [kansalaisaloitteessa](#). Lisäksi on hyvin todennäköistä, että syntyy myös lisäkuljetuskustannuksia Iisalimesta Kuopioon, sekä mahdollisia lisätyövoiman ja tilojen resursointitarpeita Kuopion Yliopistollisen Sairaalan päivystykseen, joiden lisäkustannusvaikutuksia ei ole näissä laskelmissa huomioitu. Kaikkien näiden lisäksi kansalaisille sekä yrityksille syntyisi kustannuksia menetettynä työaikana, kun apua haetaan yöaikaan huollettaville Kuopiosta Iisalmen sijaan.

Yhteenveto

Iisalmen sairaalan yöpäivystyksen lakkauttaminen lisää haasteita yritysten kilpailukyvyyn ylläpitämiselle ja kehittämiselle, työntekijöiden saatavuudelle sekä turvallisuuden takaamiselle. Kehysriihen mukainen hyväksytty lakimuutos ei ole perustuslaillisen tasa-arvoisuuden mukainen, eikä se ole käytännön ja talouden kannalta perusteltu ratkaisu. Asiaan liittyen, Sosiaali- ja terveysvaliokunta on lähettänyt hallituksen lakiesitykseen (HW 149/2024) liittyvän lausuntopyynnön kunnille, jonka lausuntoaikaa 26.11.2024 asti.

Toivomme, että tehtyä päätöstä arvioidaan uudelleen ja Iisalmen sairaalan yöpäivystyksen säilymisen tärkeä merkitys alueen yrityselämän elinvoimaisuudelle huomioidaan.

Iisalmessa, 25.11.2024

Pia Hortling

Hallituksen puheenjohtaja
Ylä-Savon Teollisuus ry

Kalevi Hilli

Hallituksen puheenjohtaja
Paula Aikio-Tallgren
Toimitusjohtaja
Savon Yrittäjät

Perttu Sirviö

Hallituksen puheenjohtaja
Jari Kauhanen
Toiminnanjohtaja
MTK- Pohjois-Savo ry

Ylä-Savon Teollisuus ry

Ylä-Savon Teollisuus on ollut yläsavolaisen teollisuuden puolueeton ja paikallinen edunvalvoja vuodesta 1883 lähtien. Pyrimme edistämään yläsavolaisten alueen elinvoimaisuutta ja päämääränämme on Ylä-Savo, joka on kiinnostava kohde teollisuudelle tulla, pysyä ja menestyä. Jäsenistössämme on yläsavolaisen teollisuuden suuret ja pienet yritykset. Jäsenistön veturiyrityksiä ovat Ponsse Oyj, Olvi Oyj, Normet Oy, Iisalmen Sahat Oy, Genelec Oy ja Profile Vehicles Oy.

Savon Yrittäjät

Savon Yrittäjät on yksi Suomen Yrittäjien 21 aluejärjestöistä, johon kuuluu noin 3000 jäsenyritystä koko Pohjois-Savon alueelta. Savon Yrittäjät on toiminut jo yli 90 vuotta yrittäjyyttä edistäen ja yrittäjän arkea parantaen.

MTK Pohjois-Savo ry

MTK- Pohjois-Savo on maatalousyrittäjien, metsänomistajien sekä maaseutuyrittäjien maakunnallinen talouspoliittinen ammatti- ja etujärjestö, jonka tarkoituksena on parantaa jäsenkunnan yleistä ammatillista ja taloudellista sekä sosiaalista ja yhteiskunnallista asemaa, sekä edistää maaseutukulttuuria ja muita maaseutuväestön yhteisiä pyrkimyksiä. MTK-Pohjois-Savo ry on perustettu 1917 ja yhdistys toimii Pohjois-Savon maakunnan alueella, lukuun ottamatta Joroista. MTK liiton jäsenenä on 20 MTK-yhdistystä, joilla on 3 056 jäsentilaa ja 7 636 jäsentä.